



Trangsvurdering ved eftergivelse af skat

Af egen drift overfor Skattedepartementet rejst spørgsmål om en vis afstemning af den trangsvurdering, der foretages af skattemyndighederne i forbindelse med spørgsmål om eftergivelse af restskat, med den trangsvurdering, der foretages af de sociale myndigheder i forbindelse med udbetaling af kontanthjælp.

(J. nr. 1987-827-220).

På baggrund af en konkret sag fandt jeg af egen drift i henhold til ombudsmandslovens § 6, stk. 5, over for Skattedepartementet at burde rejse spørgsmål om en vis afstemning af den trangsvurdering, der foretages af skattemyndighederne i henhold til statskattelovens § 37, med den trangsvurdering, der foretages af de sociale myndigheder i henhold til bistandslovens kontanthjælpsbestemmelser.

I den konkrete sag havde amtsskatteinspektoratet og Statsskattedirektoratet (i henholdsvis 1984 og 1985) meddelt ansøgeren afslag på eftergivelse af pålignede restskatter, før der - som da Skattedepartementet (i 1986) traf afgørelse - var sket modregning af disse i overskydende skat. Jeg måtte derfor gå ud fra, at afslagene blev meddelt alene med den begrundelse, at ansøgerne ikke kunne anses for at være i en økonomisk trangssituation. Da afslagene imidlertid blev meddelt i en periode, hvor ansøgeren/dennes familie med skattemyndighedernes eget udtryk modtog »trangsbestemt« ydelse (i 1984 9.583 kr. og i 1985 20.358 kr.), fandt jeg anledning til at forespørge, om ikke der kunne være et behov for at koordinere den trangsbedømmelse, der i sådanne tilfælde foretages af henholdsvis skatteforvaltningen og socialforvaltningen. Jeg bemærkede i den forbindelse, at den forskellige vurdering af trangssituationen kunne føre til, at det offentlige (i hvert fald indirekte) kom til at betale »til sig selv«, hvilket umiddelbart kunne synes at være i modstrid med de principper, der følges efter bistandsloven, jf. herved bl.a. Socialministeriets kontanthjælpscirkulære af 16. december 1986, punkt 25, hvorefter spørgsmål om afvikling af gæld til det offentlige - f.eks. skatterestancer og bøder - falder uden for

FOB nr. 87.136

bistandslovens § 40, stk. 1 (betaling af enkeltudgifter), og må løses efter de regler, der i øvrigt findes om det pågældende gældsforhold.

I den anledning meddelte Skattedepartementet i skrivelse af 16. juli 1987, »at skattemyndighederne ved behandlingen af eftergivelsessager ser på transgssituationen, men ikke tilstræber en eftergivelse af en sådan størrelse, at skatteyderen herved stilles økonomisk på samme måde som begrundet i formålene med bistandshjælpen. Denne forskel i praksis er en følge af de hensyn til oppebørslen af skatter, som statsskatteloven og de senere tilkomne love ikke antages at tilsidesætte«.

I skrivelse af 6. januar 1988 til Skattedepartementet anførte jeg følgende:

»... jeg (forstår) ikke til fulde rækkevidden af departementets svar. Jeg bemærker herved, at mit spørgsmål ikke tog sigte på, at der skulle ske en eftergivelse af en sådan størrelse, at skatteyderen derved blev stillet økonomisk på samme måde »som begrundet i formålene med bistandshjælpen«. Baggrunden for mit spørgsmål var som anført en konkret sag, hvori en ansøger, som fik udbetalt kontanthjælp, samtidig blev meddelt afslag på en ansøgning om eftergivelse af restskat i henhold til statsskattelovens § 37, under henvisning til at han ikke kunne anses for at være i en økonomisk trangssituation.

Jeg er naturligvis opmærksom på, at der indgår delvis forskellige momenter i de transgvurderinger, som foretages efter henholdsvis statsskattelovens § 37 og bistandslovens kontanthjælpsbestemmelser. Men det forhold, at bistandskontoret har vurderet, at der er behov for at supplere familiens indtægt op til en vis indtægtsgrænse, bør efter min opfattelse indgå med en betydelig vægt i afvejningen af, om restskat samtidig bør kræves betalt. Jeg bemærker herved, at et betalingskrav under sådanne omstændigheder eventuelt i sin yderste konsekvens kan foranledige, at bistandskontoret efter en fornyet behovsvurdering må yde familien yderligere supplement til indtægten - hvilket vel næppe kan siges at være en hensigtsmæssig administration.

Jeg finder på den baggrund at burde henstille, at Skattedepartementet gør amtsskatteinspektorerne og Statsskattedirektoratet opmærksom på, at det forhold, at en skatteyder modtager løbende bistandshjælp, er en økonomisk omstændighed, som bør tillægges særlig vægt i sager om eftergivelse eller henstand med betalingen af skat, jf. herved Skatteministeriets cirkulære nr. 55 af 20. marts 1987 om begrundelse i sådanne sager.

Til Skattedepartementets orientering vedlægges jeg kopi af en udtalelse af 27. august 1987 fra Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning vedrørende et spørgsmål om, hvorvidt Hypotekbanken ved afgørelser om tilbagebetaling af statsgaranterede studielån bør anlægge samme vurdering som de sociale myndigheder ved afgørelser om tilbagebetaling af hjælp ydet i henhold til bistandslovens § 42.«

Supplerende oplysninger om sagen

I skrivelse af 3. august 1988 meddelte Skattedepartementet mig, at en projektgruppe i departementet vedrørende inddrivelsespraksis på skatte- og toldområdet havde foreslået nye retningslinier for eftergivelse efter statskattelovens § 37, og at min henstilling ville indgå i overvejelserne ved udarbejdelse af disse nye retningslinier, herunder den økonomiske forudsætning for eftergivelse.

I skrivelse af 18. august 1988 anerkendte jeg modtagelsen af departementets skrivelse og bad samtidig om oplysning om, hvad der videre skete i anledning af min henstilling.

Skattedepartementet oplyste herefter i skrivelse af 6. januar 1989 følgende:

» . . . projektgruppens arbejde har resulteret i, at departementet for øjeblikket arbejder på at udarbejde et udkast til et lovforslag vedrørende eftergivelse og henstand. Ved lovforslaget er det hensigten at indføre retningslinier for eftergivelse for personer på hele Skatteministeriets område.

Det udkast til et lovforslag, der foreløbig er udarbejdet, indebærer bl.a., at den hidtidige bestemmelse i statskattelovens § 37 om eftergivelse af personlige skatter indarbejdes i kildeskatteloven, hvor der også indføres hjemmel til eftergivelse af indeholdt A-skat m.v.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår, at der ved en vurdering af, hvorvidt eftergivelse bør bevilges, skal lægges betydelig vægt på, om skyldneren modtager kontanthjælp. De retningslinier, der fremgår af lovforslagets bemærkninger påregnes udsendt i cirkulæreform.

. . . «

I skrivelse af 10. januar 1989 anerkendte jeg modtagelsen af Skattedepartementets skrivelse og udbad mig samtidig underretning om, hvad der videre skete i sagen.

Skattedepartementet har den 10. maj 1989 oplyst, at lovforslaget forventes fremsat i Folketinget i efteråret 1989.